XIX. évfolyam. Ipolyság, 1913. március hó 8. 10. szám.

Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor.
Fél évre 6 kor
Negyed évre 3 kor
Egyes szám 24

HONTI LAPOK

Nyilttér sora 40 fil
Hivatalos és magánhirdetések árszabás szerint.
Többszöri hirdetésnél árengedmény.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: — IPOLYSÁGON. —
Felelős szerkesztő: HALÁSZ FERENC.
Megjelen szombaton reggel.

A magyarosodás Hontban.

(*Két közlemény.*)

Irta *Czobor Miklós.*

I.

Az 1910. évi népszámlálás eredményét már közzétette a statisztikai hivatal s a számokban olvasni tudó sok érdekes adatot talál abban Hontmegyére nézve. Azonban a népmozgalmi statisztikának hü képét csak akkor találjuk meg, ha évtizedekre visszamenőleg összehasonlitásokat teszünk.

Hontmegye a magyar-tót nyelvhatáron fekszik s fontos dolog éber figyelemmel kisérni a nemzetiségi alakulatokat. Szolgálatot vélek tehát a magyarság ügyének tenni azzal, hogy a népszámlálás legutóbbi eredményét a községi egyedekig való feldolgozásban közreadom ugy, mint tiz év előtt tettem a korábbi eredményekkel való összehasonlitásban.

Nem kivánok sok számadatot felsorolni, — hanem csak azon adatokra terjeszkedem ki, — a melyek a cél elérésére — a magyarosodás ügyének megvilágitására szükségesek. Sokan lekicsinylőleg beszélnek a statisztikáról s azt megbirhatatlannak tartják. Nos való, hogy egy statisztika nem kezeskedhetik az egyes számjegyig való pontosságért, — de nem is ez a cél, hanem az, hogy bizonyos szempontból tájékoztató legyen. Igy előfordulhat az, hogy a magyar anyanyelvüek száma egyes helyeken egyesek tulbuzgalmából nagyobb összegben van felvéve a valónál, — ez azonban a főösszegen alig változtat valamit s mert minden népszámlálásnál hol itt, hol ott előfordul, végeredményében kiegyenliti egymást s az arányszámon nem változtat.

A legutóbbi népszámlálás Hontmegyére nézve sok szomoru adatot is tartalmaz, — nagyjába véve azonban megnyugtató a magyarosodás tekintetében.

Mindenekelőtt az általános népmozgalmi adatokat kell ismertetnem.

Hontmegye lakóinak száma 117,256 (1900-ban 114,359), — Selmecbányával együtt pedig 132,281 (1900-ban 130,734, — A szarapodás tehát igen csekély, mindössze 2·5 százalék a megyében, mig Selmecbányán 1190 lélekkel fogyott a lakosság s igy ott 7·3% a fogyás. A megye szaporodása messze elmarad az országos átlagtól, sőt a mult évtized megyebeli szaporodás arányától is. (6·15 százalék.) Az igaz, hogy az országos szaporodási arány is csökkent, — de nem ily nagy mértékben, — mert ott 10·3 százalékról csak 8·5 százalékra esett le. A szaporodásnak ily rossz arányát a mindnyájunk által ismert kivándorlás befolyásolta, — mely különösen a megye északi részét támadta meg. Ennek folyománya, hogy a megye 179 községe közül (Selmecbánya és Korpona beleszámitásával) 46 tót és 25 magyar községében fogyott a lakosság. A báti járásnak alig van községe, mely meg nem fogyott. Legerősebb szaporulatu volt az ipolynyéki járás.

Az egyes járások szaporulati arányát az alábbi táblázat mutatja:

Járás és város	Lakosok száma 1900-ban	Lakosok száma 1910-ben	Szaporulat %
Báti	16922	16033	— 5·4
Ipolynyéki	15822	17014	+ 7·5
Ipolysági	26585	27964	+ 4·1
Korponai	17326	17406	+ 0·4
Szobi	17118	17866	+ 4·3
Vámosmikolai	16540	16817	+ 1·7
Korpona	3958	4011	+ 1·3
Selmeczbánya	16370	15170	— 7·3

Ezen általános adatok ismerete után nézzük a magyarság számarányát. Erre nézve szemléltető képet nyujt az alábbi két táblázat, melyből kitünik, hogy a magyarság számaránya valamivel jobb, mint az országos átlag (54·5).

Agyő.

— Kivánok szerencsét neked.
A multtól könnyü bucsuzást:
Jövőre mindent, mosolygóst, csudást.
Fehér álmot, forró élményeket.

Fakadó friss hajnalokat.
Rugalmas ébredést, korát.
Tengernyi tervek üde mámorát
Izző vágyat acélos izmokat.

Munkát sokat, sokat neked
Hajlitson, hajtson minden délelőtt.
Feszitse pattanásig szüz erőd.
Szivja ki verejtékedet.

Délfelé bágyadt renyhülést.
Sok kedves étkeid során
Átszürve dus pincék legóbb borán
Tested, lelkednek édes enyhülést.

Szendergő álmok pillangó-raját.
A város fölverő zaját,
A hivogató, kincses tárakat.
Ott mindent, mi leköt, mi fölragad.

Mig hazatérsz s elnyujtózol hanyatt,
Hunyt szemmel lesve, hogy az alkonyat
Bepergeti az utolsó derüt.
Vágyat. Zsibongót. Gyönyörüt.

Ledér lányok igéretét.
Ajkuk csillog, szemük sötét.
A téptüket surranva, sirva lesd.
Karjukat fonja rád az est.

Az üdvök teljes poharát.
Perzselve pergjen rád, mint tüzzsarát.
Zsibbadt, eltompult tikkadást.
És fölemelő, bánó megadást.

S egy lányt: hamvas fehért.
Ki bünbocsánat minden vétkedért,
Ki igérettel, hittel fon át:
Hogy megnyered az örök koronát.

Kivánok szerencsét neked.
Mindent: mi sujt, emel, tisztit, megáld,
Tartalmas, teljes, sulyos életet.
— Nekem —: könnyü halált.

Berde Mária.

A csók.

Irta *Várkonyi* Viktor.*)

A szülő csókja alapjában véve önzés és önszeretet. A szülők önmagukat, saját énjük szerves folytatását szeretik és csókolják gyermekeikben. Kivételt képeznek azonban egyes apák, akik gyermekeikben nem önmagukat, hanem valamelyik barátjukat szeretik . . .

*

A *gyermek* csókja eredetét tekintve az ember majmoló természetének legjobb bizonyitéka, — lényegére nézve pedig vagy köszönet, vagy megvesztegetés adott, vagy adandó ajándékokért. Sok gyermeki csókot szerezhet az, kinek mindig tele van a zsebe.

*

A bakfis első csókja — vágy az ismeretlen után. Olyan, mint a gimnazistánál az első cigaretta. Mindketten szédülnek és rosszul érzik magukat utána, de azért nagyon boldogok.

*

Az ifju csókja — a saját szemében — a férfiasság erőpróbája. Ha megcsókol egy

*) Részlet a leányegyesület febr. 22-i teaestjén előadott csevegésből.

Hontmegyében

Év	Lakosok száma	Magyar	Tót	Német	Egyéb	Magyarul beszélni tud
1869	102,227	44·5	46·8	8·6	0·1	—
1880	100,815	48·9	43·9	6·6	0·6	56·0
1890	107.743	51·6	41·8	5·9	0·7	60·3
1900	114,359	54·4	39·5	5·3	0·8	65·7
1910	117,256	57·1	36·8	5·1	1·0	71·6

Hontmegyében Selmecbányát is beleszámitva.

Év	Lakosok száma	Magyar	Tót	Német	Egyéb	Magyarul beszélni tud
1869	116,256	42·6	49·1	7·8	0·5	—
1880	116,080	43·8	48·5	7·1	0·6	59·9
1890	123,023	47·2	45·9	6·1	0·8	56·4
1900	130,734	50·1	43·8	5·4	0·7	62·4
1910	132,281	53·3	38·9	4·8	1·0	69·9

Ezen táblázatból kitünik, hogy a magyarság minden 10 évben majd 3 százalékot nyert s ez az arány legutóbb sem változott. A tót és német népesség pedig fokozatosan esik, meg pedig nem csak arányszám szerint, hanem számszerüleg is. Igy a tótság 45199-ről 43181 re, — a németség 6133-ról 5964-re csökkent a legutóbbi 10 év alatt, Ezzel szemben a magyarság 62269-ről 66875-re emelkedett. Feltünő jelenség Selmecbánya magyarosodása, hol 3253-ról 6340-re nőtt a magyarság száma, mig a tótság 12116-ról 8341-reesett. A tótság nagy csökkenését a bányászmunkások nagyszámu el költözése magyarázza, — mig a magyarság szaporulata annak tudható be, hogy az eredetileg tót anyanyelvü, de magyarul jól tudó polgárság magát magyar anyanyelvünek mondotta be. Hogy azonban ez nem tulbuzgóságból eredő szám, mutatja az, hogy a magyarul tudók száma (8498) jóval meghaladja a magyar anyanyelvüek számát. Vagyis Selmeczbánya határozottan erősen magyarosodik s ily haladás mellett 10 év alatt magyar többségüvé lesz. Különben az országban általános jelenség a városok erős magyarosodása.

A magyarság szaporodásának okait keresvén, — azt a magyarság beolvasztó képességében és a tótság nagyobb arányu kivándorlásában találjuk meg. A mult évtizedben ebben a tekintetben mint fő faktor a magyarság nagyobb arányu szaporodása szerepelt, — sajnos ezt most alig lehet állitani, mert a magyarság 4606-ot kitevő szaporulatából mintegy 30 százalék az elmagyarosodásnak tudható be, mit a tót községeknek magyarrá való válásával alább bizonyitani fogok. Viszont nem szabad azt sem felednünk, hogy a magyar vidékek sem mentesek a kivándorlástól s igy a születési és halálozási többlet azért kielégitő. Itt emlitem meg, hogy Hontmegye népességének a születési és halálozási kiszámitott többlet szerint 9550-el kellett volna szaporodnia, de tényleg csak 2897-el szaporodott s igy a kivándorlásra 6653 egyén esik. Az eddigi adatok alapján némi valószinüségi számitás eszközölhető az elmagyarosodás tekintetében. Ugyanis a tótok száma 1900-ban kerek számban 45000 volt; a születési többlet 1900 1910-ben 8·3 százalék, — mit ha a tótságra is alkalmazunk egész teljességében, ugy mintegy 4000 volna a szaporulat, vagyis 49000 volna a számuk; ebből a fenti 6653 kivándorlóból 4800 az ő terhükre számitandó s igy 44200 tót lakosnak kellene lenni, — nincs azonban csak 43000 s igy 1200 volna az elmagyarosodottak száma. Ez a szám csak Hontmegyére magára vonatkozik, mert Selmeczbányáról már előbb emlitettem, hogy ott nagyobb arányu volt a magyarosodás.

A magyarul beszélni tudók száma még nagyobb arányban szaporodik, mint a magyarság, — mi természetes is. Az országos számadatok a magyarul beszélni tudók tekintetében a következők: 1890-ben 55·7, — 1900 ban 59·6, 1910-ben 64·7. A legutóbbi évtizedben tehát 5·1 százalék az emelkedés, — mig Hontban a fenti táblázat szerint 5·9 százalék, — sőt Selmecbányát is számitva 7·5 százalék, vagyis az országos átlagnál jobb az eredmény. A nem magyar ajkuak közül Hontban 1890-ben 18·1, — 1900-ban 24·8, 1910-ben 34 százalék beszélt magyarul, — mig az országos átlag 1910-ben csak 22·5 százalék. Ezen jó eredmény, hogy Hontban minden harmadik tót és német anyanyelvü tud magyarul az iskoláknak s annak tudható be, hogy a nyelvhatáron feküdvén, — a magyarsággal való érintkezés gyakori.

A hétről.

— március 7

— **A közig. bizottság ülése.** Vármegyénk közigazgatási bizottsága e hó 6-án Wilczek Frigyes gróf dr főispán elnöklése mellett rendes havi ülését tartotta meg.

— **Jankovich Béla miniszter felgyógyult.** Jankovich Béla kultuszminiszter még a választási körutja alkalmával erősen meghült, és influenzával kénytelen volt ágyba feküdni. Néhány nap előtt már felkelhetett, de orvosai tanácsára szobában kellett maradnia, és lakásán fogadta a minisztérium referenseit. Ezért képviselte őt a tanitók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat tár-

---

leányt, mindjárt arra gondol, hogy elveszi feleségül. S mert nem veheti el, nagyon jellemtelennek tartja önmagát.

*

A szerelmesek csókja — a regény első fejezete. Minden ilyen fejezet azzal végződik, hogy: „folytatása következik."

*

A férjhez menni vágyó leány csókja — csupa méz. Tudniilik ez is mézesmadzag, mellyel néha lehet vőlegényt fogni.

*

A jegyesek csókja szerelmi foglaló. Mindketten türelmetlenül várják az előleg után a további teljesitést.

*

A mennyasszony csókja olyan mámoritó, hogy a vőlegény valósággal a mennyben képzeli magát. Csakhogy idővel a mennyasszonyból eltünik a menny és megmarad — az asszony.

*

A mézeshetek csókja egy forró igéret és szenvedélyes eskü, arról, hogy: sohasem fogok mást szeretni! De mögötte már ott van az utógondolat: és ha fogok is szeretni add uram isten, hogy élettársam meg ne tudja . . .

*

A hitvesi csók — a szokás hatalma. — Egyébként pedig a hitvesi csók olyan egyhangu, jó, polgári házikoszt, mely után olykor-olykor megkivánjuk az erősen füszerezett, inyenc falatot.

*

A házastársak által *a nyilvánosság előtt* elkövetett, csók gyakran a válóper preludiuma. De mindig hivatalos dementi, melylyel cáfolni akarják azt a hiresztelést, hogy ők otthon — verekszenek.

*

A hosszabb időre egymástól *bucsuzó* házastársak csókja — egy őszinte sóhaj, mely csak annyit mond: végre egyedül!

*

Az ezüstlakodalom felé tartó házastársak csókja már csak halvány visszaemlékezés arra: hogyan is volt az régen?!

*

A pénzért vásárolt csóknak mesterkélt hevében mindig ott rejlik a diszkrét kérdés, mely ugy formázható: ugy-e, édesem, azután nem leszel smucig?!

*

A jótékony célra papirbankóért vásárolt csók — annak részéről, aki adja, olcsó áldozat a jótékonyság oltárán; annál, aki kapja, kitünő üzlet. Csókot is kapott és még az ujságok is dicsőitik nemes szivét,

*

A lopott csók a sértett fél előzetes felbátoritása és felhatalmazása alapján elkövetett bünselekmény. A szokásos válasz: „menjen maga szemtelen!" a csóklopásnál azt szokta jelenteni, hogy: no még egyszer! . .

*

Végül: *mi a csók?*

A csók ellentétes elektromosságu pólusok vonzódása.

Vagy pedig:

A csók megforditott hideglelés: előbb forró, aztán hideg.

*

A csók természetrajzára vonatkozó szemelvények után be fogom mutatni az irodalmunk jeleseitől direkt e célra beszerzett epigrammokat, melyeket emlékkönyvembe irtak volna, — ha nekem emlékkönyvem volna.

Ady Endre szerint a csók: „Zugó vérlángoknak fekete rózsája."

Hogy miért zugnak a vérlángok, miért fekete ezeknek rózsája és együttvéve hogyan lesz ezekből csók, — ennek megértéséhez nem vagyok eléggé nyugatista.

Quintus: „A csók az igazi darutánc — a nő legtermészetesebb, ősrégi eszköze a

gyalásánál a képviselőházban Balogh Jenő igazságügyminiszter. Kinevezése óta tegnap jelenhetett meg a képviselőházban, a munkapárt tagjai nagy örömmel fogadták és gratuláltak felgyógyulásához. A miniszter a jövőhét elején utazik Lukács László miniszterelnökkel Bécsbe hogy a király kezébe a hivatali esküt letegye. Hivatalának elfoglalása után alkalmat fog keresni arra, hogy a képviselőházban egész kulturális programját kifejtse.

— **Báti Berkó István** királyi tanácsos, az Ipolysági Takarékpéntár vezérigazgatója két heti üdülésre Abbáziába utazott. Távollétében igazgatói ügykörét Herczeg Vince helyettes igazgató látja el.

— **Ev. istentisztelet**. Ipolyságon márc. 20-án nagycsütörtökön d. e. 10 órakor urvacsorát oszt és husvét másodünnepén, márc. 24-én d. e. 10 órakor ünnepi istentiszteletet tart Dedinszky Aladár ev. lelkész.

— **A főegyházmegye köréből.** A főegyházmegye *Saláta* Károly garamkövesdi segédlelkészt Alsójattóra adminisztrátorrá nevezte ki.

— **Képviselőtestületi közgyülés.** Ipolyság nagyközség képviselő testülete e hó 10-én közgyülést tart, melynek legfontosabb tárgya a vármegye alispánjának az igazságügyi palota ügyében érkezett leirata lesz.

— **A kir. jogügyigazgatóság köréből.** A pénzügyi m. kir. miniszter *Karafiáth* Jenő dr, m kir. kincstári jogügyigazgatósági segédfogalmazót, lapunknak is jeles tollu poéta munkatársát a budapesti m. kir. kincstári jogügyi igazgatósághoz a IX. fizetési osztályba fogalmazóvá nevezte ki.

— **Bombamerénylet Korponán**. Egy izgató szenzáció erejével terjedt el Ipolságon e hó 6-án a hir, hogy Korponán e hó 5-én este a plebánián egybegyült városi intéző körök ellen bombamerényletet követtek el. Schnábel Károly dr. polgármester távirati felkérésünkre lapunk részére az esetet következőkép irja le:

Az egész bombamerénylet — ugy hiszem — szót sem érdemel. Nézetem szerint nem egyéb éretlen gyerekes csinynél, mely Korponán ezuttal már harmadszor megismétlődött.

Az eset históriuma a következő:

A plébániai számadások alkalmából a plébánián nagy társaság volt együtt. Ott volt néhány pap — esperes, Halmay László főszolgabiró, Holics Béla dr. járásbiró, velem együtt az egész városi tanács és még néhányan. Ép vacsoráztunk, mikor egyszerre óriási robajszerü dörrenés hallatszott és utána ablakcsörömpölés. Lehetett ugy 9 óra este. Mindnyájunkat az az érzés fogta el, hogy valaki belőtt az ablakon Egymásra néztünk ki bukik le a következő pillanatban. De csak pillanatig vett erőt rajtunk a rémületszülte mozdulatlanság érzete, a következő pillanatban már künn voltunk néhányan, a házigazda, rendőrkapitány és én gyertyákkal lámpásokkal kerestük a — tettest. Semmi nyom sehol, csak a dinamitnak az a különös szaga töltötte be a levegőt. Tőlünk már tudniilik a plebánia épületétől alig 10—15 lépésnyire kellett a robbanásnak történnie, mert ott lehetett a lőporszagot érezni. Keresztül-kasul kutattunk mindent sehol semmi nyom. A rendőrség azonnal s alig kevéssel rá fél Korpona a helyszinén volt. Csak akkor konstatáltuk, hogy a közelben lévő szegényház 16 ablaktábláját és a templom egy nagy ablakát törte össze a nagy légnyomás.

Másnap a nyomozás azonnal a legerélyesebben megindult de eddig semmi eredmény. Az a baj, hogy dinamithoz itt nagyon könnyen lehet hozzájutni, mert Selmecbányán a bányamunkások ugy szólván üzletszerüen foglalkoznak a dinamit eladásával.

Az biztos, hogy nem egyszerü dinamitpatron volt a robbanás előidézője, hanem olyasféle pléh szelencés bomba lehetett, mert a pléhdarabkák ott voltak belefuródva a szinhely körül lévő fából készült árnyékszék falába és a földön is hevert néhány ilyen szilánk. Onnan gondolom, hogy éretlen, de nagyon könnyen tragikus kimenetellel végződhető csinyről lehet csak szó, mert ha a tettesnek komoly szándékai lettek volna ugy közvetlenül az ablakunk alatt helyezte volna el „pokolgépét" és akkor is ideje maradt volna menekülésre, mig a gyujtózsinór leég.

Egyébként ez már a harmadik ilyen eset, mert körülbelül két éve, hogy a városházát fel akarták robbantani és nemrég a piacon robbant fel egy dinamitpatron.

Persze a fáma kiszinezte a dolgot, és itt is mindjárt megindult a kombináció, hogy ez a merénylet vagy a plebánosnak vagy Jórend József dr. főorvosnak vagy nekem szólt. De hát ez csak mese.

— **Orvosi körökből.** *Hámos* Aladár dr. ipolysági gyakorló orvos 4 heti fegyvergyakorlatra Győrbe utazott. Távollétében betegeinél Himmler Sándor dr. helyettesiti.

— **Fősorozás Ipolságon.** Ipolságon e hó 3-án és 4-én volt a fősorozás Marek Károly alispán elnöklése mellett. Előállitottak 437 állitáskötelest, ebből besoroztak 123 ujoncot.

— **Anyakönyvi körökből.** Vármegyénk főispánja Emődi István ipolysági anyakönyves helyettest tisztségtől felmentette s Papp Józsefet az ipolysági állami anyakönyvi kerületbe — teljes hatáskörrel anyakönyves helyettessé, továbbá Bencze Károly nagycsalomjai anyakönyves helyettest tisztségétől felmentette s Vilant Rezsőt anyakönyves helyettessé korlátolt hatáskörrel kinevezte.

— **Eljegyzés.** *Krenedits* Gyula eljegyezte *Bolner* Erzsikét, Bolner Pál volt ipolysági füszerkereskedő leányát Rákosszentmihályon.

— **Husvéti zarándoklás Rómába**. Budapestről március hó 15-én indul a Központi Menetjegyiroda idei, immár XI. husvéti kirándulása Olaszországba. A kirándulók Rómában öt napot töltenek, és utközben hosszabb ideig tartózkodnak Velencében és Firenzében is. Ezenkivül módjukban lesz a résztvevőknek, hogy egy külön kirándulás keretében Nápolyt, Pompejit, Caprit (Sorrentót) is meglátogassák. A kirándulás összes költsége — még a borravalókat is beleértve — 420 korona. Részletes utiprogrammot dijtalanul küld a Központi Menetjegyiroda (Budapest, IV., Vigadó-tér 1.).

—A Rákóczi-Kollégium, mint már tiz esztendeje, ugy ezidén is husvétkor ifjusági zarándoklatot rendez Rómába, amelyet azok számára, kik óhajtják, nápolyi tanulmányuttal köt össze. A zarándoklat és tanulmányut résztvevői — ha a jelentkezők száma eléri a 200-at — március hó 17-én, hétfőn reggel félhét órakor gyülekeznek Budapesten a keleti pályaudvar II osztályu várótermében. Ha a jelentkezők száma nem érné el a 200-at, az odautazás a következőkép módosulna: Budapestről, a keleti pályaudvarról indulás hétfőn este 6 óra 15 perckor a gyorsvonattal, 18-án reggel 7 óra 10 perckor megérkezés Fiuméba, ahonnan a hajó 7 óra 30 perczkor indul és délután 4 óra 45 perckor érkezik Anconába. Jelentkezni a csoport megjelölésével ötven korona részlet befizetése mellett március ötödikéig lehet a Rákóczi-Kollegium Igazgatóságánál (Budapest, II. Oszlop-utca 35. szám.) Részvételi dij a római csoportban 140. Nápolylyal együtt 190 korona.

— **A vármegyei tisztiorvosok pecsétje.** A belügyminiszter elrendelte, hogy a vármegyei tisztiorvosok hivatalos pecsétjével látandók el, amelyet bizonylatok kiadása, hivatalos levelezés alkalmával mindenkor használni kötelesek. A tisztiorvosok ugyanis gyakorta kerülnek olyan helyzetbe, hogy közhatósági érvényü bizonylatokat kell kiadniok s ilyen esetekben eddig vagy a hivatalos jelleg teljes hiányával egyáltalán nem használtak pecsétet vagy pedig a legkülönbözőbb formáju és felirásu magánpecséteket alkalmaztak. A miniszter külön a járási és külön a megyei tiszti orvosok részére egységes pecsétszöveget állapitott meg.

— **Uj járásorvos.** Vármegyénk főispánja *Skarvan* Béla dr. helyettes járás orvost a báti járásba járási orvosá nevezte ki.

— **Az Állatvédő egyesüt ülése**. A Hontvármegye Állat és madárvédő Egyesület e hó 7-én délután 3 órakor a vármegyeház kistermében Draskóczy Jenő elnöklése mellett választmányi ülést tartott. Az ülés tárgysora volt: 1. Titkári jelentés, 2. Számvizsgáló bizottság jelentése az egyesület 1912 évi számadásának felülvizsgálása és a felmenvény megadása tárgyában.

— **Községi tisztviselők országos gyülése**. A jegyzői és segédjegyzői fizetésrendezés tárgyában meginditott adatgyüjtés és Lukács László belügyminiszter legutóbbi államositó kijelentései, arra birták a községi tisztviselők országos egyesületének vezetőségét, hogy országos nagygyülést hivjon egybe. A községi tisztikar ezen az országos nagygyülésen hangoztatni kivánja azt, hogy elvben helyesli az államositást, de csakis ugy, ha az egész közigazgatás területén egységesen, a szolgálati pragmatika megalkotásával, független fegyelmi biróság szervezésével és az elavult községi törvény modernizálásával kapcsolatosan történik. Az ellen azonban, hogy a megvalósulás utján levő jegyzői és segédjegyzői fizetésrendezés

---

férfi tetszésének elnyerésére. — Emellett a csók valóságos tabu: megfejthetetlen természeti tünemény!" — Legyen Quintusnak igaza. Igen, tabu. — De azért Quintus nagy filozóf!

Porzsolt: „A csók az élet füszere. Nálam azonban már csak emlék. Gyönyörü emlék. Abban az időben, amikor a Népszinházat igazgattam, hej, de sokat csókoltam . . ." Ime: a macska mindig a talpára, Zsolt pedig mindig a Népszinházra esik."

Szász Zoltán: „Az emberi csók rudimentális maradvány, mely az antropoid majom korszakából maradt vissza és az állatvilágnak azon ösztönszerü jelenségéből ered, hogy az anya-állat féltő gonddal körülnyaldossa kicsinyét. Ebből a nyaldosásból külső körülmények és a civilizáció hatása alatt szürődött le az emberi csók."

Pekár Gyula: „A csók a férfi-lélek lovagi hódolata a nő varázsa előtt."

Garami Ernő: „A csók a dolgozó munkásság kizsákmányolásából meghizott burzsoa társadalomnak gyönyörökben való tobzódása.

Schoppenhauer: „A csók a faj geniusának jelensége, mely előttünk ismeretlen következetességgel nem az egyén, hanem a faj fenmaradását szolgálja.

kérdése az államositással elodáztassék, vagy hogy az esetleges államositás szolgálati pragmatika és független fegyelmi biróság hijján politikailag kiszolgáltassa a községi tisztikart a mindenkori kormánynak, egész erejéből tiltakozni kiván. Figyelmébe fogja ajánlani a kormánynak a községi igazgatásban müködő irnokokat és egyéb községi alkalmazottakat is. A gyülési meghivók az április 7-én a régi képviselőházban tartandó gyülésre most bocsáttattak ki. A vezetőség a gyülésre meghivja a kormányt, valamint pártkülömbség nélkül az összes országgyülési képviselőket is.

— **Halálozás.** *Axman* Annuska, Axman Józse nyugalmazott kir. jbirósági irnok leánya e hó 6-án 18 éves korában meghalt. Ma délután temették e nagy részvét mellett

— **Temetkezési közgyülés.** Az Ipolyság mezővárosi temetkezési egylet a róm. kath. iskola helyiségében e hó 9-én délután fél 4 órakor Schreiber Aladár esperes-plebános elnöklése mellett rendkivüli közgyülést tart.

— **Magyarországon** a fertőtlenités fogalmát még sokan nem ismerik, sokan nem tudják, hogy emberi és állati betegségek, ragályok terjedését csakis alapos fertőtlenitéssel lehet megakadályozni. Lakásokat, hivatalokat, továbbá a gazdasági helyiségeket évenként egyszer-kétszer kellene a közegészség érdekében fertőtleniteni, a mi igazán nagyon csekély költséget okoz. — Hogy miképen történik a fertőtlenités azt okosan és érdekesen irja meg „Egészség és Fertőtlenités“ cimü könyvében Dr. Székely Zsigmond budapesti orvos. A könyvet kivánatra bárkinek ingyen küldi meg a szerző Budapesten, Erzsébet-körut 44.

— **A betörőkirály Ipolyságon.** Endesz Árpád, a betörőkirály, egy egész csomó betörés miatt most üli le Nagyenyeden a reá mért tizenegy évi fegyházbüntetést, 1909-ben megszökött a budapesti Markó-utcai fogházból is. Szökése után az ország különböző helyein járt, felbukkant Kolozsvárott, Szatmáron, a hol szintén betöréseket és lopásokat követett el. Az egész rendőri apparátus üldözte és végre egy budapesti detektiv elfogta. Elfogatása után beismerte, hogy Selmecbányán szökése után egy Haczinger József nevü cimborájával betört Kachelmann Károly selmecbányai ékszerész üzletébe, a honnan ékszereket akart ellopni. Egy rendőr jött az üzlet felé, megijedtek és elmenekültek. Ezért a bünügyért a legutóbb vonta őket felelősségre az ipolysági törvényszék. Endeszt hat évi, Haczingert pedig négy évi fegyházra itélte, a mely ellen ugy Endesz, mint Haczinger felebbeztek. A budapesti királyi itélőtábla elé kedden került ez az ügy Horváth Béla tanácselnök tanácsában. A tábla indokainál fogva jóváhagyta az ipolysági törvényszék itéletét, amely igy jogerőssé vált. Az ipolysági törvényszék most összbüntetést fog kimérni Endeszre.

— **Magyar név.** *Gasparik* József ipolysági vármegyei árvaszéki napidijas a maga, valamint Géza és Emma kiskoru gyermekei nevét a belügyminiszter engedelmével *Gárdonyi*-ra magyarositotta meg.

— **Rossz szokás** vagy az ön uralom hiánya, hogy sokan szinházban, hangversenyen, templomban, mint hiányos nevelésü individiumok köhécselgetnek és torkukat reszelgetik. Itt nem akarunk arra kitérni, hogy ez a köhécselés lehet tömegszuggeszció is, csak utalunk arra, milyen sokan szenvednek a légzőszervi bajokban. Fontos jelensége ez elhanyagolt légzőszerveink elhanyagolt állapotának. Épen ugy mint a jó neveléshez tartozik a tiszta kéz, ép ugy gondolnunk kell saját érdekünkben és embertársaink érdekében is légzőutaink tisztaságára. Gondoljunk mindig arra, hogy a rekedség, köhögés, hurut-betegségek, és ha tüdőbajtól megmenekedni óhajtunk, ezeket gyógyitani kell. A betegség első jeleinél kezdjük használni Sirolin „Roche“-t, mely minden gyógytárban kapható. A ki okos, megelőzi és elfojtja a bajt akkor, a mikor az még csirájában van.

— **A Tanitók Internátusára.** Az ipolysági takarékpénztár az Ipolyságon épitendő „Internátus“ alaptőkéjének gyarapitására a „Hontvármegye Ált. Tan. Egyesületnek 50 koronát adományozott. Midőn e nagylelkü adományért ez uton is hálás köszönetet mondok az átvett összeget egyuttal nyugtázom. Hontszántó. 1913. március 2-án. nedeczei *Nedeczky* Ferenc tanitó e. elnök

— **Az állami facsemeték.** Az állami facsetemetekertek az állami erdők és kopár területek befásitására sem tudnak elegendő csemetét termelni. Az eladásra bejelentett csemeték annál kevésbbé felelhetnek meg akár a mennyiség, akár a minőség tekintetében a jogos kivánalmaknak. A földmivelésügyi miniszter ezen az állapoton segiteni kiván, annyival is inkább, mert a kopár, vizmosásos és futóhomokos területek befásitását az eddiginél fokozottabb mértékben fogja eszközöltetni s igy a facsemete-szükséglet is emelkedni fog. A több és jobb termelés érdekében tehát a miniszter az állami erdőhivatalokhoz és a besztercei erdőigazgatósághoz terjedelmes rendeletet intézett. Utasitja a miniszter ezeket az erdőhatóságokat, hogy az állami csemetekerteket gondos körültekintéssel vizsgálják meg s azok állapotáról, termelőképességéről és hiányosságairól részletes jelentést tegyenek. Ha a csemetekert nem tudna elegendő és megfelelő minőségü facsemetét produkálni, uj csemetekertek felállitása iránt kell javaslatot tenni. Gondoskodni kell füztelepek berendezéséről is.

— **Tüz.** E hó 5-én este 9 órakor, nem is tudni hanyadszor, Ipolyságon kigyuladt az öreg temető mellett levő szalmarakodó hely. Három gazda Hajtó György, Tamás Pál és Gáll György szalmakazla égett el. A tüzet sikerült egy-kettőre eloltani.

— **Elgázolt gyermek.** Drégelypalánkon e hó 6-án egy szénás szekér elgázolt egy Torma János nevü öt éves kis fiut, amint az, az uton játszadozot. Az ipolysági közkórházba szállitották, állapota életveszedelmes. A vizsgálatot meginditották.

— **A tavaszi rovarirtás.** A tavaszi rovarirtás érdekében kibocsátott körrendelettel egyidejüleg fölhivást intézett a földmivelésügyi miniszter a gazdasági tudositókhoz, hogy hassanak közre a védekezési munkálatok elvégzésében Fölhivta a minisztérium a tudósitókat, hogy a gazdaközönségnek adandó felvilágositások tekintetében a hatósági közegeket támogassák s az irtási rendelkezések végrehajtását kisérjék figyelemmel. Amennyiben a káros rovarok valamelyikének tömeges felléptét s azoknak nagyobb kártételeit észlelnék valahol, avagy az irtás körül mulasztásokat tapasztalnának, erről a minisztérium sürgős jelentést kér a tudositóktól.

Divatcsevegés.

(A Divat-Ujság-ból.)

A kabátos ruha és a köpeny mely szinte már tipikus viseletté let sétára, látogatóba stb. ép oly lassan,a milyen biztosan teljesen megváltoztatta az öltözködés módját. Az anyagában formájában és kivitelében mindenik a legnagyobb változatosságot mutatja. Mig egyrészt kizáróan célszerünek igyekszik lenni, másrészt látjuk némelyik modellen a törekvést az elegáncia felé. Ám mindig megfelel a célnak, a melyet szolgál és szinte kiszoritotta az ugynevezett szövőruhát.

Az ipar mely csodálatos módon nagyon hamar tud alkalmazkodni az árakat illetően; a divat mely tudja a szövetszükségletet minél kisebb mennyiségre letudja szoritani mind kedvez az átalakulásnak. ennek a divatiránynak és igy jutottunk el a selyemruhához. Nem ünnepi köntös az sőt ellenkezően, hiszen a francia divathölgy csak „une petite robe“ nak nevezi és szükség van rá mindenütt akár látogatóba akár szinházba vagy hangversenyre megyünk.

A látogató vagy séta köpeny befödi az utcán, mert már a készitési módja is mutatja, hogy éppenséggel sem utcára való viselet, Hogy ennek a „kis“ selyemruhának a divatnak megfelelőnek kell lennie, az magától értetődik és a magunk érdeke, hogy minél egyszerübb legyen a kivitelében, a mi nem csupán takarékosság szempontjából jó hanem azért is, mert ha nagyon is diszes, nem felel meg a tulajdonképpeni czéljának. Azután meg a divat is oly gyorsan változik, hogy könnyebben válunk meg az olyan ruhától, mely nem kivánt tulságosan sok anyagi áldozatot.

A divatos selyem mindig lágy és simulékony, leginkább egyszinü, simán szőtt vagy a saját szinével mintázott, a mikor az alap kissé kreppezettnek tetszik, amelyen simán fekszik meg a minta. Szinben kedvelt az erös gránátpiros, gesztenyebarna mandulazöld és természetesen a fekete, ó-arany, sötétlila, ezüst-szürke. és széveri kék. Csipkében a sárgás, illetve a spárgaszin a keresettebb, még pedig vállpántnak, zsabónak és ujnak nyer alkalmazást.

Ujdonság a magas öv, mely selyemből rakott, a természetes derékvonalat jelzi és mintegy össze köti a derekat a még most is könnyedén redőzött aljjal.

Mintázott szövetekből, különösen ha az fekete, a poplénen és voálon kivül köpenyt is készitenek. Van egy grenadinféle atlasz mintázattal, rámázsnak nevezik, mely különösen szép és elegáns. Az átmeneti időre angol szövetekből készitik a köpenyeket, háromnegyed hosszura és elől élesen elkanyaritva. Az ismert laza formán kivül, mely szabásban annyira eltér az elődjétől, azt láttuk a legujabb modeleken, hogy kedvelt az inkább testhez álló forma és igy inkább kabát lett belőle mint köpeny

Mind az itt elmondottakat megerősitik a Divat Ujság ma megjelent számának divatképei melyek mind a legujabb tervezések nyomán készültek.

A Szórakoztató mellékletébe eredeti cikket irt Ritoók Emma, S. Bokor Malvin. Báthory Nándorné. forditott novella Edmont Harancourtól és Maurice Leveltől van Van továbbá érdekes regény. kozmetikai és kertészet rovat. A Nőegyesületek cimű állandó rovat miden nő-egyesület érdekét felkarolja, a Háztartás rovatban a háziasszony találja meg a neki szükséges tudni valót egyszóval: a Divat Ujság nem csupán a divat terén hanem mindenkép tanácsadója igyekszik lenni olvasójának.

A mai számhoz a szokott szabásiven kivül mellékelve van még a kézimunkamelléklet és szines divatkép.

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való szétküldéssel két korona husz fillér. Előfizetni legcélszerübben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatala Budapesten. VIII., Rökk Szilárd utca 4, számu házban van.

IRODALOM ÉS ZENE

Magyar nyelv az iparos mühelyben.

Ismeretes, mesterségeink münyelve mennyire telitve van a német elemekkel. Városainkat a Habsburgok uralma óta elözönlötték az osztrák mesteremberek s magukkal hozták a sok német müszót, ugy hogy a hazai mühelyek nyelvében valóságos bábeli zavar uralkodik. Ha ellátogatunk egy-egy magyar mühelybe, olyan magyar kifejezéseket hallunk ott, melyekre szemünk szájunk elál. Teszem:

Az asztalos streik-módlival huzza meg a vonalat. Klopp-szaggal, apszec-szaggal, slicc szaggal fürészel. Slikk-gyaluval, holker-gyaluval bánik. Az inastól a rapangot a legénytől a canhóblit kéri Egyre stelmast, fuksvancot emelget. A lyukat lokbejdlival vési.

A kárpitos mühelyben a szőrt harejgerrel

huzzák; dupla-spiccel varnak; a szeget gaszfusszal huzzák ki; cvikk-canglival fogják meg a tárgyat! spic-hamerral kalapácsolnak vagy prakkerral. Ha a diszitést fel akarják helyezni, akkor forslagerral furják ki; azután rápikkirozzák a szövetet; a gurtnira furrsnirozzák a körülvarrás helyett garniroznak.

A cipész mühelyben azt halljuk, hogy még a kis falusi suszterinas is a folnerungot kéri; ha fényesiteni akar, ampazszal dörgöli a cipő sarkát; a kaptafát meg laszcigerrel huzza ki. A mester knájbbal vágja a bőrt, s falcfogóval huzza a fára A szeget bejcanglival huzzák ki; a talp szélére stofferral hamisitják az öltést; a kócot abnémerrel vágják. le. A szabász csusznejderrel vágja a bőrt; s ha a kése eltompul, vettseinon köszörüli meg.

A szabó klapni-fán vasal, de glanc párnán is ugyanezt teszi. A fércet frimmel huzza ki. A zsebfedő az ő nyelvén: bátni. Ha a posztó két szélit visszájáról összevarja, akkor stircel. Szabó nyelven a ruha széle: kant, Ha ezt kézzel varrják, akkor durknádolnak. A nadrág aljának fölvarrása: krejcstik, Ha a kabátszél nincsen tüzve, akkor a kantot hollal készitik. A mellényzseb: leijsztni. Stb.

Igaz, hogy a magyar mesterember ezeknek nagyrészét már annyira megszokta, hogy alig érzi idegen voltukat: de azért mégis annyira kirinak a magyar beszédből, hogy a régi szokásnak megváltoztatása mindenképpen kivánatos.

A M. Tud. Akadémia éppen most adta ki Frecskai János 35 évi munkásságának eredményét: a Mesterségek szótárát, melyben a megnevezett nyelvtudós 50 mesterségnek leirását és szókincsét egyesitette, A rengeteg számmal befurakodott német müszavak mellé.

—

(*) **A Vasárnapi Ujság** március 2-iki száma nagy érdekességü képeket közöl Drinápoly megujult ostomáról, a román hadseregről Molnár Ferencz A testőr-ének párisi előadásáról, a francia elnök beiktatásáról, Ferenci Károly festményeinek kiállitásáról, Lukács László zalatnai házáról, a muloban levő koresolya-szezonról, a tattersalli lóvásárról. Szépirodalmi olvasmányok: Kvassay Ede uj regénye, Vargha Gyula és Dutka Akos verse, Szőlősi Zsigmod novellája, egy érdekes francia regény. Egyéb közlemények aktuális arcképek, cikk egykori szövetségünkről Szerbiával s a rendes heti rovatok irodalom és müvészet, sakkjáték stb. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyed évre öt korona a világkróniká-val együtt hat korona. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában Budapest. IV., Egyetem utca 4. sz. Ugyanitt megrendelhető a Képes Néplap a legolcsobb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

(*) **Sok szép ilusztrációt** látunk a Váradi Antal és Falk Zsigmond dr. szerkesztette s immár harmincnegyedik évfolyamát járó Ország-Világ a heti számában is. Közülök különösen érdekesek: „Török gyalogság harca a Gallipoli-félszigeten“ „Suffragettek harcai“, „Engesztelő mise Scott kapitányért“, „Cipőválogato verseny“, Három kép a Ferenc festőművész „Anya és gyermeke“, „Akrobaták“ és „Női arckép“, cimü müveit hozza elénk egyik oldalon Helsingforsnak, Finnország fővárosának látképét látjuk. Egy sereg arckép s amatőr fotográfia egészíti ki az e heti Ország-Világ illusztrativ tartalmát. Közülük megemlitjük Görgey Arturét, Lukács Lászlóét, Wekerle Sándorét. Van e héten kóta-melléklete is a lapnak: az „Aranyeső“-nek “Tartsunk össze mi pestiek“ cimü dal — A lap irodalmi részébe regényeket, elbeszéléseket, kritikai cikkeket avagy költeményeket irtak: Benedek János, Esty Jánosné, Falk Zsigmond dr., Galambos András, Kanizsay Ferenc, Király Gizi, Lantay Gizi, Lányi Irma, Lengyel Géza, Moly Tamás, Szekrényessy Kálmán, Szigeti Ferenc, Váradi Antal. Tartalmas, kitünően szerkesztett rovatok ezen felül: Szinház, Müvészet, Irodalom, Hirek, Zene, Sport stb. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapet, V ker., Hold-u. 7), ahová az előfizetési pénz is beküldhető. A lap ára félévre 8 kor.

(*) **A furcsa sip.** Krudy Gyula a kitünő iró bájos hangulatu történet-sorozatot ir ezzel a czimmel Sebők Zsigmond és Bendek Elek képes gyermeklapjába, a jó Pajtás-ba a felvidéki életből mond el benne ritka szépségü jeleneteket A Jó Pajtás márczius 2-iki számába ezenkivül Endrödi Sándor és Lampérth Géza irtak verseket, Szemere György elbeszélést, Sebők Zsigmond folytatja Dörmögö Dömötör legujabb kalandjait, Holló Sári és Elek nagyapó kedves meséket mondanak, Gyula bácsi természetrajzi érdekességeket mond el, Mesemondó bácsi tréfája. Zsiga bácsi mókás története, Rákosi Viktor regénye, a rejtvények és szerkesztői üzenetek egészitik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki: előfizetési ára negyed évre 2 korona 50 fill. fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 filér. Előfizetéseket elfogad és mutatvány számokat küld a Jó Pajtás kiadó hivatala Budapest, IV., Egyetem utca 4

Gőzeke szántás.

Hoffer és társai gőzeke szövetkezet elvállal tavaszis zántást vetés alá boronálva.

Bővebbet

Nemsitz Samu
főgépésznél.
Ipolyságon.

Ipolysági piaci árak:

1913. március 7.

Buza	100 klg-ként	korona		20.00—20 50
Rozs	„	„	„	17.50—18.00
Árpa	„	„	„	17.50—18.00
Zab	„	„	„	17.80—18.00
Kukorica	„	„	„	15.50—16.00
Bab	„	„	„	22.00—22.50

249. 1913. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy az ipolysági kir. járásbiróságnak 1912 évi Sp II 429 sz. végzése következtében Dr. Keviczky Dániel ügyvéd által képviselt Teszér község javára 408 k. s. jár. erejéig 1913. évi január hó 9-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1200 kor. fill.-re becsült következő ingóságok u. m. juhok stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ipolysági kir. járásbiróság 1913-ik évi V. 36/3. számu végzése folytán hátr. 308 k. tőkekövetelés ennek 1912. évi november hó 23 napjától járó 5 százalék kamata, egyharmad százalék váltódij és eddig összesen 127 k. 85 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig Teszéren leendő megtartására **1913. évi március hó 15-ik napjának délelőtti 3 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzessel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881 évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ipolyságon, 1913 évi március hó 6. napján.

Németh Emil
kir. bir. végrehajtó.

Az iskola utcában lévő volt

Farkas-féle ház

azonnal bérbe adó, esetleg szabad kézből eladó.

Bővebbet
GANSEL ÁRMIN úrnál
polyságon.

1-3

Harc a tüdővész ellen.

Ritka ma már az olyan család. melynek egyikmásik tagját ne a tüdővész vitte volns sirba,

Amilyen régi az emberiség, annyi idő óta folytat ádáz harcot ezzel az alattomos ellenségével, a nélkül, hogy sikerült volna az embernek a döntő csatát elnyernie. Előrehaladott tüdővésznek nincsen orvossága Mégis voltak már esetek az ellenkezőjére; de csakis abban az esetben, mikor még a betegség kifejlőben volt, A tüdővész könnyen elárulja magát és ha valamely hurutos bántalom nem csökken, illetve köhögés nem szünik, ilyenkor nagyon elővigyázatosaknak kell lennünk.

Ne várjunk ölbe tett kézzel addig, mig a baj magától megszünik és ez a jobbik eset, hanem folyamodjunk egy oly szer használatához, melynek sikere kétségtelen. Ilyen szer a Sirolin „Roche“ ezt a legelőkelőbb orvosok rendelik nap-nap után Ezzel a készitménynyel következetesen használt kura mindig a kivánt eredménynyel jár. Megszünik a köhögés, a légzés szabaddá válik, a lelki levertség helyet ád az életörömnek. Aki eléggé óvatos és okos tud lenni, már a legkönnyebb természetü meghülésnél a Sirolin „Roche“ használatához fordul, kellemes ize miatt is igen kedvelik. Étvágygerjesztő hatása kiváló tulajdonsága, mert az elgyengült szervezetet közvetve erősiti. Az étvágy és táplálkozás fokozása különösen a tuberkulotikusoknál rendkivül fontos Már rövid használat után ellenállóképességet ad a szervezetnek és ezt a légzőszervek sokáig meg is őrzik. Tehát bizonyos mértékben a Sirolin „Roche“ tartós hatásu.

Hogy milyen értéke van a Sirolin „Roché“-nak, az tényekkel bizonyitható, nem kevesebb, mint 300 utánzata van forgalomban és ezek nagyrészt hasonló hangzásu nevet viselnek, de összetételüknek milyensége messze elmarad az eredeti mögött. Vásárlásnál éppen azért hangsulyozva kérjünk Sirolin „Roche“-t és ne engedjük magunk más készitmény vásárlására rávenni, mert a Sirolin „Roche“ a tudomány mai álláspontja szerint a leghatásosabb szer a tüdőbajok és tuberkulózis ellen

Az ipolysági járás főszolgabirájától.

422. 1913. szám.

Pályázati hirdetmény.

Hontvármegye törvényhatósági bizottságának a közegézségügyi körök beosztása tárgyában hozott 65-3764. 1911 M. B. számu véghatározata 1912 évi február hó 1-én életbe lépvén az ezen véghatározatban VI. számmal jelölt s 23 községből: u. m. Egeg, Szalatnya, Gyügy, Mere, Alsószemeréd, Teszér, Udvarnok. Alsóterény, Felsőterény, Alsósipék, Felsősipék Deménd, Százd, Hévmagyarad, Szántó. Kistompa, Horváti, Felsőszemeréd, Egyházmarót, Apátmarót, Szud, Ösöd. Lissó álló közegészségügyi körben a körorvosi állásra eznnel pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat kik ezen körorvosi állásra magukat megválasztatni óhajtják, hogy 1908. évi XXXVIII tcz. 7-§-ban előirt képesitésüket és eddigi alkalmazásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám 1913. évi április hó 1 napjának d. e. 10 órájáig annál is inkább adják be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A körorvosi állással egybekötött javadalom a következő:

Az 1908. évi XXXVIII tcz. 10 §-a alapján 16.0 koron törzs fizetés mely 5 évenként 200—200 korona korpótlékkal emelkedik, a törvényhatóság előtt megállapitás allat lévő lakbér és fuvardij, valamint a szabályrendelet alapján szedhető rendelési beteglátogatási és mütétekért járó dijak.

A megválasztandó körorvos tartozik magát az e tárgyban hozandó törvényhatósági bizottság s a székhely kérdésben hozandó közigazgatási bizottsági jogerős határozatoknak alávetni.

A tót nyelv birása kivánatos.

A választást később kitüzendő időben fogom megejteni.

Ipolyság, 1913. évi február 26-án.

Fodor
főszolgabiró.

---

505 913 sz. tkv.

Arvdrés iránti kérelme Bagócsi Ferencz nagypeszeki lakósnak Bagócsi András nagypeszeki lakós elleni végrehajtási ügyében

Ujabb árverési hirdetményi kivonat.

Bagócsi Ferencznek Bagócsi András elleni végr. ügyében beadott jelen kérvény folytán, a f. évi január 15-én árv. vevők hiányában sikertelen árverésre tekintettel az 1881. 60. tc. 176 §-a értelmében az ujabb árverés elrendeltetik. Jelen kérvény dija 16 kor. megalapittatik. Alulirt kir. jbiroság mint tkvi, hatóság ez okbol közhirré teszi hogy Bagócsi Ferenc nagypeszeki lakós végrehajtato kérelme folytán Bagocsi András nagypeszeki lakós végrehajtást szenvedő elleni biroi letétbe helyezendő 400 kor. tőke valamint a fizetendö 150 kor, 90 fill eddigi valamint 28 kor. jelenlegi és a még felmerülendő költségek valamint az ezuttal elrendelt csatlakozás folytán Dr. Reiner Lőrincz ügyvéd 101 kor 60 fill tőke és jár. és a nagypeszeki ref. egyház 267 kor. tőke s jár. állo követeléseik kielégitése végett az árverést elrendelte.

Minek folylán Nagypeszek községházánál *1913 évi április hó 4 én d. e. 10 ó.* megtartandó nyivános árverésen eladatni fognak a következő ingatlanok az ipolysági kir. törvényszék területén Nagypeszek község határában levő

1. Nagypeszeki 121. sztjkőben † 1388 lug. szőlő szőlő dülőkben fekvő ingatlanból végr. szenvedő $^2/_3$ jutaléka 84 kor. kikiáltási árban.

2. u. o. 217 sztjkőben I 1 2 sorsz. 85 hrsz 10 népsorsz ház (udvar közös a 10/a sz. házzal) 88 hrsz. kert ingatlanokból végr. szenvedő $^1/_2$ tulajdoni illetősége 430 kor. kikiáltási árban.

3. az u. o.553 sztjkőben I 1-8- sorsz. együttesen elárverezendő egészben végr. szenvedő tulajdonát képező ingatlanok u m 163/a-2 hrsz. szántó petyerke.

222/b hrsz szántó patya, 306/b hrsz. szántó mogyorós 440/b rét felsőrétek 568|b hrsz. rét szilvás 7 sorsz 263 sztjkőbe közös legelőbeli $^{16}/_{2652}$ ed rész 8 sorsz sztjkőben közös ardőbeli $^{16}/_{2844}$-ed rész 1289 kor. kikiáltási árban,

4. u ezen tjkőben † 1387/a hrsz. szőlő szőlőkőn 82 kor.

5. u. ezen tjkőben † 136 hrsz pince utca villán 50 kor kikiáltási árban. Megjegyeztetik hogy ugyanezen tljkőben 1412 a. hrsz. ingatlan kikiáltási árára vonatkozó adatok hiányában az árverés ezen fekvőségre elrendelhető nem volt.

A r v e r é s i f e l t é t l e k.

1. Arverezni szándékozók bánatpénzül kötelesek az ingatlan kikiáltási árának 10% át készpénzben vzgy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy a bánat pénznek a biróságnál esetleges elhelyezéséről kiálitott elismervényt átszolgáltatni a bánatpénzt pedig a megigérendő vételár 10% ja erejéig nyomban kiegésziteni

2. Az ingatlan csak a kikiáltási ár $^2/_3$ ért vagy ennél magasabb vételárért fog eladatni.

3. Vevő köteles a vételart 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számitott 30 nap a másodikat ugyanezen naptól számitott 60 nap a harmadikat ugyanezen naptól számitott 90 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számitott 5 százalék kamatokkal együtt az ipolysági m. kir. adóhivatal mint birói letétpénztárnál lefizetni.

Kir jbiróság tkvi. hatosága Vámosmikola 1913 január hó 28 án.

Dombi s. k.
kir járásbiró.

A kiadmány hitelé

Katona
kir, tkvezető:

Csak azoknak a cigarettázóknak

akik egészségükre való tekintetből nem sajnálnak naponta 1-2 fillérrel többet kiadni:

Clubspecialité

120 lap	20 fillér
70 "	12 "
1 doboz (100) hüvely	70 "

Orvosi tanácsra a hüvelyek és lapocskák bronz- és színnyomás valamint zsiradék-: úgynevezett Ambréznélkül vannak, de minden lapocskában és hüvelyben benne van viznyomással a véjegy és a gyáros aláirása: Modiano

Kapható Polgár I. m. kir. dohány nagyárudájában.

---

311. 1913, tlkvi. szám:

Arverési hirdetmény.

Alulirott biróság közhirré teszi, hogy Schmid F. és társa cég végrehajtatónak Kiszely Mihály végrehajtást szenvedő ellen 704 korona 42 fillér tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében a területén levő Bát község 142 számu tjkönyvben Kiszely Mihály nevén álló A. †. 4. sor. 1575/b hrsz. 40 korona, 10 sor. 575, hrsz. 4 korona, 11. sor. 576 hrsz. 4 korona, 12 sor. 886. hrsz. 156 korona, 13 sor. 1281/c. hrsz19 korona, 14 sor. 1035/b hrsz. 4 korona, 15. sor. 1452/c. hrsz. 36 korona, 16 sor. 1453/a. hrsz. 40 korona, 17. sor. 3154/a. hrsz. 49 korona, 18. sor. 1961hrsz. 18 korona, 20 sor. 2276. hrsz. 20 korona, 21 sor. 2402. hrsz 11 korona, 29, sor. 4581/b-1. hrsz. 56 korona, 25. sor. 5226 hrsz. 6 korona, 28 sor. 6048/b, hrsz 20 kor. 29 sor. 6524. hrsz. 11 korona, 32 sor 584 hrsz. 6 korona, 37. sor 4529/c. krsz. 1 korona, 38 sor. 4206/b. hrsz. 7 korona. 49 sor 5180 hrsz. 95 korona, 43 sor. 6688 hrsz. 5 korona, 45 sor. 6278/a. hrsz, 477 korona törvényes becsértekü ingatlanok,

a 188 számu tjkönyvben A, 3, 1. sor. 3712. hrsz. présházból B. 19. a. Kiszely Mihály nevén és 25 fillér becsértékü 1/4-ed rész,

az 586 sz. tjkönyvben A. †. 1.sor. 4106. hrsz.A dámi János dologi adós nevén álló 244 korona törvényes becsértékú ingatlan.

a 127. számu. tjkönyben A. †. 1. sor 4335. hrsz. rétből A. l. alatt Kiszely Mihály nevén álló 8 korona 67 fill. törvényes becsértékü 2/3-ad rész,

az 1151. számu tjkönyben A. †. 1. sor. 4328. hrsz. rétből B. 1. alat Kiszely Mihály nevén álló 5 korona 34 fill. törv. becsértékü 2/3-ad rész,

a 2225. számu tjkönyben Kiszely Mihály nevén álló A. †. alatt 1. sor. 211. hrsz. 27 korona, 2. sor. 1028/b hrsz. 36 korona, 3. sor. 1467/b. hrsz. 99 korona, 4. sor. 1863/b. hrsz, 39 korona, 5 sor. 2145/b hrsz. 49 kzrona, 6. sor. 4479/a. hrsz. 19 korona, 7. sor 4470/b. hrsz. 19 korona, 8 sor. 4470/c, hrsz. 16 korona, 9. sor. 4470/d. hrsz. 19 korona, 11. sor. 2025 hrsz. 17 korona, törv. becsértékü ingatlanok,

a 2258. számu tjkönyben. A. †. 1. sor. 473 hrsz. ingatlanbol B. 1. alatt Kiszely Mihály nevén álló és 5 korona, 50 fill. törv. becsértékü 1/2-ed rész,

a 2373. sz. tjkönyvben A. †. 1. sorsz. 1479/72187. közös erdőilletményből B. 9. Kiszely Mihály nevén álló 19 fillér törv. becsértékü 3/48 ad rész,

a 2432. sz. tjkönyvben Kiszely Mihály nevén álló A. †. 1. sor. 550/b. hrsz 65 korona, 2. sor. 2919 hrsz. 67 korona, 3 sor 3154 hrsz. 64 korona, 4 sor 6313/a. hrsz. 13 korona, törvényes becsértékü ingatlanok.

a 2602 sz tjkönyben Hajcsár János és neje sz. Mihály Julianna dologi adósok nevén álló A. †. 1. sor. hrsz. 7 korona 2 sor. 5436. hrsz. 8 korona, 3 sor. 6424/c-a hrsz. 203 korona.

a 2609 sz. tjkönyben Vrana János és neje. sz. Viboch Katalin nevén álló A. †. 1. sor. 944. hrsz. 214 korona, 2 sor. 6275 hrsz. 28 korona,

a 2610. sz. tjkönyvben ugyanazou dologi adosok nevén álló A. †. 1. sor 945. hrsz. 455 korona, 2 sor. 6276 hrsz. 46 korona, 3 sor. 1277 hrsz. 46 korona törvényes becsértékü ingatlanok *1913. évi május hó 5-ik napján délelőtt 10 órakor Bátban* a községházán a megállapitott kikiáltási ár 10 százalékának bánatpénzül letétele mellet a becsáron alul nem fognak elárverezteti. A vételár az árverés jogerőre emelkedése napjától számitott 30, 60 és 90 nap alatt 3 egyenlő részletben 5 százalékos kamattal együtt lefizetendő.

A bánatpézt az utolsó részletbe fogja beszámitani.

Az árverési feltételek a biróságnál mint a fent megjelölt község e.öjárósánál megtekinthetők.

Ipólyság 1913 évi fnbruár hó 2-án.

A kir. törvényszék, mint telekkőnyvi hatóság.

Oravetz Béla s. k. kir. törvényszéki biró.

A kiadmány hiteléül:

Schön telekkönyvvezető.

206. 1913. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy az ipolysági kir. járásbiróságnak 1912. évi V 342/2. sz. végzése következtében Susiczki Dániel dr. ügyvéd által képviselt Horváth Rudolf javára 100 korona — f. s j. erejéig 1913. évi február hó 11-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 4358 kor.-ra becsült következő ingóságok u. m. butorok és lovak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ipolysági kir. járásbiróság 1913. évi V. 342/5 számu végzése folytán 100 kor. — fill. tőkekövetelés ennek 1912. szeptember 12 napjától járó 5 százalék kamata ⅓ sz. zalék váltódij és eddig összesen 88 korona 82 fillérben biroilag már megállapitott költségek erejéig Kelenyén leendő megtartására 1913. évi március 19-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók, ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t.-c. 107. és 108 § ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is eltfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmeben ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ipolyság 1913 évi március hó 3-ik napján.

Németh Emil
kir. bir. végrehajtó.

A nagymarosi róm. káth hitközség tulajdonát képező **beltelek**, négy részre felosztva, **1913 március 19. napján d. u. 2 órakor** a helyszinén nyilvános árverésen el fog adatni.

Az árverési feltételek és a felosztási tervrajz megtekinthetők Nagymaroson *Niegreisz István* urnál.

Nagymaros, 1913. február 25.

Portelki Tivadar
plébános.

Szuperfosfát

thomasalak chilisalétrom- és kálisót jutányosan ajánl és állandóan raktáron tart

Berczeller Márton
Ipolyság.

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

Butorcsarnok Szövetkezet

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja, Budapest, VIII., József-körut 28. szám. (Kérkocsis-utca sarkán), Budapest VIII. ker. Üllői-ut 18. állandó

Lakásberendezési kiállitása

nyitva reggel nyolc órától este nyolc óráig.

Belépti dij nincsen.

Figyelem!

Van szerencsém a nagyérdemü közönség szives tudomására hozni, hogy a már több éve létező

kelmefestő, vegytisztitó és fehérnemü mosó intézetem

ujonan berendezve azt a főtérre a Schük-féle házban **márciusi-től** áthelyezteni.

Miért is ugy a vidéki, mint a helybeli megbizatásokkal március 1-től a Schük-fele házban kérem fölkeresni. Pontos és jó munkáról biztositva további szives pártfogásukat kérem

kiváló tisztelettel
HESZ GÉZA
kelmefestő és tisztitó.

Dunkel V. K.

Felsőmagyarhoni Első Parkettgyár r.-t.

Kassán.

Ajánlja kitünő tölgyfából készült, sokszorosan kitüntetett

parkétait,

ugynevezett **amerikait,** tömör és berakott kockáit jutányos árak mellett. Nedves lakásokba ajánljuk aszphaltba rakott parkétáinkat. A lerakás kivánatra gyári lerakók által a legpontosabban történik.

Rajzminták dijmentesen.

Nagyban való kivitel mindenfelé.

2—3

Meghivó.

A *„Korponai Takarékpénztár részvénytársaság„* t. c. részvényesei az 1913, évi március hó 12-én délután 2 órakor az intézet helyiségeiben tartandó

XL. rendes évi közgyülésére

ezennel meghivatnak.

Tárgyak:

1. Ezen közgyülés elnökének megválasztása.
2. Jegyzőkönyv hitelesitésére két részvényes kijelölése.
3. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése, az 1912. évi zárszámadások megvizsgálása, mérleg megállapitása, a tiszta nyereség felosztása, és a felmentvény megadása.
4. Módositása és kiegészitése az alapszabályok 25, 29, 30, 32, 37, 63. 76 és 85, valamint mindazon §§-ainak, a melyek a megjelölt §§-kal összhangba hozandók.
5. Az igazgatóság elnökének és alelnökének választása és fizetéseiknek megállapitása.
6. Az igazgatóságból kilépett három tagnak megválasztása és egy lekösönt igazg. tag helyének betöltése.
7. A felügyelő bizottság elnökének, két rendes és két póttagjának választása.
8. Az igazgatóság külsőtagja részére az igazgatósági ülésekért járó napidij megállapitása s ezzel összefüggőleg az igazgatóság alapszabályszerü jutaléka megosztási módjának meghatározása.
9. Esetleges inditványok, melyek azonban az alapszabályok 25. §. 13, pontja értelmében legalább 8 nappal a közgyülést megelőzőleg az igazgatóságnál benyujtandók.

Jegyzet: A számadások és az ezekre vonatkozó jelentések az érdeklődők részére a hivatalos órák alatt az üzlet helyiségében a közgyülés napjáig közszemlére ki vannak téve.

Azon t. c. részvényeseket, a kik ezen közgyülésen részt nem vehetnek, felkérjük, hogy névre kiállitott meghatalmazással idejekorán oly részvényest lássanak el, a kivel magukat képviseltetni akarják.

Korponán, 1913. évi február hó 16-án.

Az igazgatóság.

3-3

Grand Hotel ESPLANADE Nagyszálloda

Budapest, III., Zsigmond-utca 38-40, a Szt. Lukács- és Császár-fürdőkkel szemben.
(A Rózsadomb parkos tövében).

A modern technika legujabb vivmányainak alkalmazásával teljesen ujonnan épült ***hat-emeletes szálloda*** pazar fénynyel berendezett ***250 szobával.*** Rézbutor, központi gőz-fütés, minden szobában hideg-meleg viz, villanyvilágitás. Liftek, külön olvasó-, társalgó-iró-szobák stb. ***Elsőrangu étterem és kávéház.*** Penziórendszer is. Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas. A vonatokhoz saját autójáratok. Villamos közlekedés minden irányban. Mérsékelt polgári árak. Uri és női fodrász a házban. — Szives pártfogást kér ***Pallai Miksa*** igazgató-tulajdonos.

Telefon 130-35.

Dühöng a sertésvész.

keresztül-kasul az országban pusztitja a megfogyott sertésállományt. A közönség panaszkodik, mert kevés a disznóhus és drága. **De még roszszabb is lesz a helyzet, ha a gazdák nem gondoskodnak idejekorán az ólak fertőtlenitéséről,** mert csakis alapos fertőtlenitéssel lehet a vész további terjedését megakadályozni.

Az ólak fertőtlenitése a legegyszerübb dolog és olcsón keresztülvihető.

3 kiló nyers lysoformot oldjunk fel 100 liter lágy vizben és ezzel mossuk le az ólak összes felszereléseit és öblitsük ki a vályukat.

A **nyers lysoform** az összes létező fertőtlenitő szerek között a legmegbizhatóbb, tudományosan ki van próbálva, igen kiadós, olcsó, nem mérgező és ezért bárkinek bátran kezébe adható. Igen fontos, hogy nincs szaga és igy használatban kellemesebb, mint a förtelmes szagu, betegségre emlékeztető carbol, vagy creolin.

A sertések nemcsak jól türik a nyers lysoformmal való fertőtlenitést, hanem határozottan kedvelik, ugy hogy **számos sertéshizlaló naponta a moslèkhoz adagol 1 % nyers lysoform-oldatot** és ilyen módon kitünő eredményeket érnek el, mert a belek fertőtlenitése által a sertések nem kapják meg a betegséget. **Erről szóló bizonyitványt készséggel küldünk be az érdeklődőknek.**

Nemcsak a fertőzött, hanem az egészséges ólakat is fertőtlenitsük, mert csakis igy óvhatók meg ezek a vész behurcolásától.

A ki egyszer kisérletet tett a nyers lysoformmal, az állandóan fogja használni. Ma már az egész világon el van terjedve.

A nyers lysoform árai: 2½ *kgr-os* kanna *6 korona.* 4½ *kgr-os* kanna *10 kor.*, 10 *kgr-os* kanna *20 korona*, 25 *kgr. os* kanna *47 korona*, ingyen csomagolással, Budapesten szállitva.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.

Hirdetéseket és reklámokat jutányosan közöl a kiadóhiv.

Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!

Ha Forhinnal permetez, Rézkénporral poroz és Bagollal öli a szőlőmolyt:

I-szöt kevesebb a gond, II-szor kevesebb a munka, III-szor kevesebb a munkabér!

mert a **FORHIN** a sokszorta megjavitott bordói keverék és számtalan köszönő- és elismerő-levél tanusága szerint mindenütt a **legnagyobb megelégedéssel** használják. A **FORHIN**-nak nincs üledéke, vizbe dobva azonnal oldódik és **biztosan** pusztitja a **perenoszporát;** egy kész anyag, főalkatrésze rézgálic. tapadóképessége oly nagy, hogy bármely harmatnál permetezhet vele: használata óriási **munka- és pénzmegtakaritást** jelent, mert az anyag teljesen kész!

Gyümölcskertészek használjanak saját érdekükben **Californiai lét,** a gyümölcsrovarok elleni védekezésre **rovarenyvet** minden kártékony rovar lekötésére. **rovarfogó övet** az összes kártékony rovarok elfogására. **Laurinát** a rovarok ellen nyári védekezésre **Lauril Karbolineumot** a rovarok elleni téli védekezésre. **Lauril oltóviaszt** az oltványok nemesitésére, **Ichneumint** a zsenge virágok permetezésére. **Nicotin Quassia-kivonatot** faiskolák permetezésére, **Topomort** mezei egerek pusztitására. **Pampilt** rovarok és darazsak elfogására. Tessék mindezen cikkekről **kimeritő leirást** és **használati utasitást** kérni, melyet **ingyen** és **bérmentve** küld az összes érdeklődőknek a

FORHIN szőlőpermetezési anyaggyár
BUDAPEST, VI., Váci-ut 93,
valamint képviselője: **NEDECZKY és TÁRSA Balassagyarmat.**

Butort vásárlók figyelmébe!

ROTH REZSŐ müasztalos modern lakberendező

Ujpest.
Király u. 12 szám.

Ajánlom raktáron levő kész butoraimat. Tervek vagyis megrendelések, rajzok után is igen **pontosan, száraz elsőrendü anyagból, jótállás** mellett készitettnek. Ipolyságon már egy példány esetleg megtekinthető a kiadóban megtudható cim alatt. Ujpesti Ipartestületi szövetkezetnél butoraim állandóan :-: :-: :-: :-: :-: kiállitva találhatók. :-: :-: :-: :-: :-:

akácz, gledicsia
Beszterczei szilva, kajszin-baraczk,
ojtott gyümölcsfát, vadonczot, akácz és gledicsiát 100.000 számra képes küldeni.
Ungháry László faiskolája Czegléd.

NYOMATOTT NEUMANN JÁKAB GYORSSAJTÓJÁN IPOLYSÁGON.